

MAPA PUTA PREMA UKIDANJU VIZNOG REŽIMA ZA BOSNU I HERCEGOVINU

I. Zahtjevi koji se odnose na pravilnu primjenu Sporazuma Zajednice o viznim olakšicama i readmisiji

A. SPORAZUM O READMISIJI

Bosna i Hercegovina mora poduzeti potrebne mjere kojima će osigurati implementaciju Sporazuma o readmisiji, a naročito zamjenu prethodnih bilateralnih sporazuma ili aranžmana ovim Sporazumom o readmisiji, zaključivanje „protokola o implementaciji“ sa državama članicama, usvajanje mjera kojima se osigurava odgovarajuća infrastruktura, a naročito dovoljan broj personala koji će raditi sa aplikacijama za readmisiju, poštivanje različitih rokova koje Zajednica odredi u Sporazumu o readmisiji, odbijanje aplikacije za readmisiju samo na osnovama koje su predviđene Sporazumom o readmisiji, prihvatanje „standarda EU za putne isprave u svrhu izгона“, prihvatanje aplikacije za readmisiju za državljane trećih zemalja/lica bez države.

B. SPORAZUM O VIZNIM OLAKŠICAMA

Bosna i Hercegovina će blisko saradivati sa Evropskom komisijom kako bi pomogla implementaciju Sporazuma o viznim olakšicama država članica EU, naročito osiguravajući kontinuirano praćenje svih institucija, organa i tijela u BiH koji rade na implementaciji ovog sporazuma vezano za izdavanje poziva, certifikata i ostalih dokumenata.

II. Zahtjevi vezano za sigurnost dokumenata, ilegalnu imigraciju, javni red i sigurnost i vanjske odnose

BLOK1: Sigurnost dokumenata

Pasoši/putne isprave, identifikacijski dokumenti i dokumenti o staratelju

Bosna i Hercegovina treba:

- Izdavati biometrijske putne isprave u skladu sa ICAO i standardima EC: postepeno uvesti biometrijske podatke, uključujući sliku i otisak prstiju;
- Osigurati odgovarajuću implementaciju administrativnih mjera kojima se osigurava integritet i sigurnost procesa personalizacije i distribucije;
- Uspostaviti programe obuke i usvojiti etičke kodekse o antikorupciji ciljajući na zvaničnike bilo kojeg javnog organa koji radi sa vizama, pasošima
- Prijaviti Interpolu/LASP bazi podataka izgubljene i ukradene pasoše
- Osigurati visok stepen sigurnosti za dokumente o uzgajatelju i identifikacijske dokumente i definirati striktno procedure vezano za ovo pitanje.

BLOK 2: Ilegalna imigracija, uključujući readmisiju

Upravljanje granicom

Bosna i Hercegovina treba:

- Usvojiti i implementirati ažuriranu državnu Strategiju za integrirano upravljanje granicom i Akcioni plan sa jasno definiranim odgovornostima kod upravljanja granicom;
- Usvojiti i implementirati zakonodavstvo koje propisuje kretanje lica na vanjskim granicama, kao i zakon o organizaciji graničnih organa i njihovih funkcija u skladu sa ažuriranom državnom Strategijom za integrirano upravljanje granicom
- Poduzeti ostale potrebne mjere vezano za budžet kao i administrativne mjere kojima će se osigurati efikasna infrastruktura, oprema, IT tehnologija na vanjskim granicama;
- Uspostaviti programe obuke i usvojiti etičke kodekse o borbi protiv korupcije koji ciljaju na granične službenike, carinike i ostale zvaničnike koji su uključeni u upravljanje granicom;
- Zaključiti radne aranžmane sa FRONTEX-om.

Odgovornost prijevoznika

Bosna i Hercegovina treba:

- Implementirati Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu iz 2008. god., koji definira odgovornost prijevoznika i sankcije

Azil

Bosna i Hercegovina treba:

- Implementirati Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu iz 2008. god. koji je usklađen sa međunarodnim standardima (Ženevska konvencija sa Njujorškim protokolom, 1951) i pravnim okvirima i standardima EU;
- Osigurati adekvatnu infrastrukturu i ojačati odgovorna tijela, naročito u oblasti azila i prijema lica koja traže azil.

Upravljanje imigracijom

Bosna i Hercegovina treba:

- Uspostaviti i početi primjenjivati mehanizam praćenja tokova imigracije. Definirajući imigracijski profil za BiH koji se redovno ažurira, sa podacima o legalnoj i ilegalnoj imigraciji, i uspostaviti tijela za prikupljanje i analizu podataka o imigraciji i njenim tokovima;
- Usvojiti i implementirati državnu Strategiju za reintegraciju povratnika uključujući održivu finansijsku i socijalnu podršku;
- Definirati i primijeniti metodologiju za unutrašnju detekciju i poduzeti mjere koje će poboljšati kapacitet za istragu slučajeva organizirane i olakšane ilegalne imigracije;
- Implementirati Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu iz 2008. god., koji definira pitanja prihvatanja i boravka državljana trećih zemalja, definirajući prava i obaveze za takva lica (uključujući članove porodica državljana trećih zemalja);
- Osigurati efikasan izgon državljana trećih zemalja koji ilegalno borave u zemlji;

BLOK 3: Javni red i sigurnost

Sprečavanje i borba protiv organiziranog kriminala, terorizma i korupcije

Bosna i Hercegovine treba:

- Implementirati Strategija za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije iz 2006. god., (naročito prekogranične aspekte) usvajanjem i implementiranjem predviđenih akcionih planova uključujući i rokove i dovoljan broj ljudskih resursa i finansijskih sredstava;
- Usvojiti i implementirati ažurirani državni Akcioni plan za borbu protiv trgovine ljudima i osigurati dovoljan broj ljudskih resursa i finansijskih sredstava;
- Usvojiti i implementirati državnu strategiju za sprečavanje i borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma, uključujući potrebne zakonodavne mjere, na osnovu analize postojećeg zakonodavstva; implementirati relevantno zakonodavstvo o konfiskaciji imovine kriminalaca (uključujući odredbe koje se tiču prekograničnih aspekata);
- Usvojiti i implementirati državnu strategiju vezano za drogu kao i državni akcioni plan; sačiniti informaciju o zapljeni droga i licima koja su bila uključena u isto, a što će biti dostupno na graničnim prijelazima; dalje razvijati saradnju i razmjenjivati informacije sa relevantnim međunarodnim tijelima po pitanju droge;
- Implementirati državnu strategiju za borbu protiv korupcije i akcioni plan koji su usvojeni 2006. god.; usvojiti i implementirati mjere za jačanje institucionalnih kapaciteta, koordinacije između agencija uz osiguranje dovoljnog broja ljudskih resursa i finansijskih sredstava za borbu protiv korupcije;

- Implementirati relevantne konvencije UN-a i Vijeća Evrope kao i GRECO preporuke i ostale međunarodne standarde u gore navedenim oblastima vezano za borbu protiv terorizma

Pravosudna saradnja u kriminalnim slučajevima

Bosna i Hercegovina treba:

- Implementirati međunarodne konvencije vezano za pravosudnu saradnju u kriminalnim slučajevima (naročito Konvencije Vijeća Evrope);
- Poduzeti mjere koje ciljaju na poboljšanje efikasnosti pravosudne saradnje u kriminalnim slučajevima sudija i tužioca sa državama članicama EU i sa zemljama u regiji;
- Razviti radne odnose sa Eurojustom većinom preko Eurojust tačke kontakata.

Saradnja po pitanju provođenja zakona

Bosna i Hercegovina treba:

- Poduzeti potrebne korake kako bi osigurala efikasnost saradnje po pitanju provođenja zakona između relevantnih državnih agencija, naročito graničnika, policije, carinika kao i saradnje sa pravosudnim organima;
- Poboljšati razmjenu informacija između državnih agencija uspostavom odgovarajućih i efikasnih mehanizama za koordinaciju;
- Ojačati regionalnu saradnju po pitanju provođenja zakona i implementirati bilateralne i multilateralne sporazume o operativnoj saradnji uključujući pravovremenu podjelu informacija sa kompetentnim organima država članica EU za provođenje zakona;
- Poduzeti potrebne korake za pripremu zaključivanja sporazuma o operativnoj saradnji sa Europolom, stavljajući naglasak na odredbe za zaštitu podataka.

Zaštita podataka

Bosna i Hercegovina treba:

- Implementirati Zakon o zaštiti podataka iz 2006. godine o zaštiti ličnih podataka do uspostave nezavisne Agencije za superviziju zaštite podataka;
- Implementirati relevantne konvencije, kao što su Dodatni protokol Konvencije Vijeća Evrope za zaštitu lica vezano za automatsku obradu ličnih podataka.

BLOK 4 : Vanjski odnosi i osnovna prava

Sloboda kretanja državljana Bosne i Hercegovine

Bosna i Hercegovina treba:

- Osigurati da sloboda kretanja državljana BiH nije predmet neopravdanih restrikcija, uključujući mjere diskriminirajuće prirode, na bilo kojoj osnovi, po pitanju: spola, rase, boje, etničkog ili društvenog porijekla, genetike, jezika, religije ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pripadnosti manjini, vlasništva, rođenja, invaliditeta, starosne dobi ili seksualne orijentacije.

Uvjeti i procedure za izdavanje identifikacijskih dokumenata

- Osigurati potpuni i efikasni pristup putnim ispravama i identifikacijskim dokumentima za državljane BIH uključujući žene, djecu, ljude sa invaliditetima, ljude koji pripadaju manjinama i ostale osjetljive grupe;
- Osigurati potpuni i efikasan pristup identifikacijskim dokumentima za IDPs i izbjeglice.

Prava građana uključujući zaštitu manjina

Bosna i Hercegovina treba:

- Usvojiti i primijeniti zakone kako bi osigurala efikasnu zaštitu od diskriminacije;
- Implementirati Zakon o državljanstvu koji osigurava uvjete i okolnosti za dobivanje državljanstva BIH;
- Osigurati da službenici za provođenje zakona istraže incidente koji su bili motivirani etničkom pripadnošću u zoni slobode kretanja, uključujući slučajeve koji ciljaju na pripadnike manjina;
- Osigurati poštivanje ustavnih odredbi o zaštiti manjina;
- Implementirati relevantne politike vezano za manjine, uključujući Rome.

Završni komentar:

Mapa puta uključuje listu mjera koje BIH treba poduzeti vezano za oslobađanje od viznog režima. Ove mjere ciljaju na zadovoljavanje identificiranih potreba na osnovu trenutno dostupnih informacija. U slučaju značajnih izmjena trenutnog stanja, Komisija može predložiti revidiranje i adaptaciju Mape puta.

Na osnovu ostvarenja Bosne i Hercegovine vezano za implementaciju zahtjeva koji su dati u Mapi puta, Komisija će procijeniti situaciju uzimajući u obzir *inter alia* kriterij, viznu stopu odbijanih traženih viza i stopu odbijanja ulazaka u Šengen zonu za građane BiH. U tom smislu, opadajući trend stope odbijanja koji bi trebao napredovati prema 3% odbijenih viza i 1000 lica godišnje kojima je odbijen ulazak u zajedničku Šengen zonu, koristit će se kao indikativna referenca. BIH bi također trebala poduzeti neophodne mjere kako bi omogućila efikasnu implementaciju zajedničkih EU koraka po pitanju zabrane putovanja.

Kako je već ranije rečeno, Komisija će na ovom osnovu razmatrati mogućnost podnošenja prijedloga Vijeću vezano za oslobađanje od viznog režima, izmjenom Uredbe Vijeća br 539-2001 i slijediti proceduru koja je određena Sporazumom EZ-a koji REGULIRA ova pitanja, te će Vijeće po osnovu prijedloga Komisije, a nakon konsultacija Evropskog parlamenta, donijeti odluku kvalificiranom većinom. Takve izmjene bi uskoro mogle obuhvatiti nosioce putnih isprava koje su IZDATE u skladu sa ICAO i EZ standardima.